

Aan de gemeenteraad

datum 08 december 2020
behandeld door Marcel Smit
ons kenmerk 2020-0162336
doorkiesnummer 078-7706231
Onderwerp Businesscase 'Lokale lasten'

Geachte mevrouw, heer,

De commissie ABZ is op 14 september en 12 oktober 2020 geïnformeerd door het college over het proces en de inhoud van de ombuigingen. Onderwerp van informatie was ook het voornemen om businesscases uit te werken voor een viertal onderwerpen. Het gaat om 'Ruimte en bouwen', 'Cultuurplatform', 'Fietsparkeren centrum' en 'Lokale lasten'. De commissieleden hebben zich over randvoorwaarden en uitgangspunten voor de businesscases uitgelaten. De gemeenteraad heeft zich gebogen over de inhoud van de businesscases en heeft hierover moties aangenomen. Het geheel is meegenomen in de afwegingen om tot een formulering van de inhoud van businesscases te komen. Het resultaat daarvan ligt nu voor. Eerder is afgesproken dat de inhoud van de businesscases via raadsinformatiebrieven met u wordt gedeeld.

Bij deze raadsinformatiebrief gaat het om de businesscase 'Lokale lasten'. Alleen de onderdelen die te maken hebben met de opdrachtformulering en de reikwijdte van de opdracht hebben wij op dit moment uitgewerkt. Belangrijke onderdelen daarvan zijn:

Opdrachtformulering businesscase 'Lokale lasten'

1. Breng in kaart welke financiële ruimte ontstaat bij lokale lasten passend bij:
 - de 25% goedkoopste gemeenten van Nederland
 - de middenmoot van Nederland
 - de middenmoot van Zuid-Holland
2. Onderzoek de mogelijkheden voor een sociaal vangnet voor minder kapitaalkrachtigen.

Planning businesscase 'Lokale lasten'

4e kwartaal 2020: Inventariseren
1e kwartaal 2021: Analyseren en eerste concept gereed
2e kwartaal 2021: Businesscase gereed voor besluitvorming Kaderbrief 2022 – 2026

De commissie ABZ wordt eind maart 2021 geïnformeerd over de voortgang van de uitwerking van de businesscases.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Papendrecht,
de secretaris,

de burgemeester,

J.M. Ansems

A.J. Moerkerke

Businesscase (BC) LOKALE LASTEN

Betrokkenen bij Businesscase:

Gemeente:

Bestuurlijk opdrachtgever: Wethouder Pieter Paans

Ambtelijk opdrachtgever: MT-lid Stefan Brouwer

Financiële betrokkenen: Marco Penders

Externe deskundigheid: Gemeentebelastingen Drechtsteden (GBD)

Onderzoekscentrum Drechtsteden (OCD)

Ondersteuning bij een communicatietraject (Lars Walder)

Externen:

Inwoners en ondernemers

1. Inleiding

Opdracht van de BC:

1. Breng in kaart welke financiële ruimte ontstaat bij lokale lasten passend bij:
 - de 25% goedkoopste gemeenten van Nederland
 - de middenmoot van Nederland
 - de middenmoot van Zuid-Holland
2. Onderzoek de mogelijkheden voor een sociaal vangnet voor minder kapitaalkrachtigen.

Doelstelling van de BC:

De doelstelling van de businesscase is te onderzoeken of de hoogte van de lokale lasten in overeenstemming kan worden gebracht met de voorzieningen in Papendrecht. In hoofdlijn gaat het over de mate waarin lokale lasten realistisch en verantwoord verhoogd kunnen worden, zodat het terugbrengen van het aantal of het niveau van deze voorzieningen tot een minimum kan worden beperkt. Een combinatie van beide elementen (gedeeltelijk terug in voorzieningen en gedeeltelijk verhogen lokale lasten) is uiteraard ook mogelijk.

Rol en mogelijk gebruik van de BC:

Het gaat in deze BC om het inzichtelijk maken in welke mate aanpassing van lokale lasten mogelijk is. In deze BC wordt geen voorstel gedaan welke voorzieningen tot welk niveau worden afgebouwd. De inhoudelijke uitwerking daarvan vindt plaats langs de weg van andere ombuigingsmogelijkheden. Deze business case is onderdeel van de integrale afweging en politieke keuze over de mate waarin een specifieke ombuiging (geheel of gedeeltelijk) wordt doorgevoerd.

Aanleiding tot de gedachte het onderwerp in een BC uit te werken:

De aanleiding is de noodzaak tot ombuigen/ bezuinigen. Het besef dat het voorzieningenniveau in Papendrecht hoog is en de lokale lasten relatief laag, maakt dat deze elementen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de ombuigingen.

Wat er gebeurt als de BC niet wordt uitgewerkt en alles bij het oude blijft:

Als de businesscase niet wordt uitgewerkt zal op andere onderdelen binnen de begroting omgebogen moeten worden. Naar verwachting zal dat onvoldoende financiële ruimte bieden om in het begrotingsjaar 2022 tot een sluitende begroting te komen. De gemeente komt dan onder preventief toezicht van de provincie te staan. Een situatie die we graag willen voorkomen.

Korte beschrijving van het 'speelveld' van de BC (inclusief opsomming betrokkenen):

Het speelveld bestaat uit de bestuurlijke organisatie in combinatie met inwoners en ondernemers.

Beschrijving van de architectuurprincipes van de BC als die op voorhand kunnen worden meegegeven (denk daarbij aan participatie en trends en ontwikkelingen):

Meegegeven principes vanuit de raad:

1. Streven naar lokale lasten waarmee de gemeente tot 25% goedkoopste gemeenten van Nederland blijft behoren.
2. Wat betekent het voor de OZB/lokale lasten als wij ons in de middenmoot van Nederland zouden gaan begeven?

Meegegeven principe vanuit het college:

3. Wat betekent het voor de OZB/lokale lasten als wij ons in de middenmoot van Zuid-Holland zouden gaan begeven?

2. Uitgangspunten**Belangrijkste bestuurlijke invalshoeken en uitspraken die de architectuurprincipes van de BC maken of beïnvloeden:**

Bij dit onderwerp moet rekening worden gehouden met de mensen voor wie een verhoging van de lokale lasten te veel wordt (ook op dit punt een sociaal vangnet).

Bepalen financiële kaders voor uitwerking BC. Is sprake van richtinggevende uitspraken van bestuurders?

Hieronder zijn de budgetten die ingebracht worden in deze businesscase weergegeven.

Nr.	Ombuiging	Mogelijkheid onderzoeken	Budget
77	OZB verhogen met meer dan inflatie	Ja	€ 6.143.000
78	Aandeel van OASEN in de weggevallen precario op kabels en leidingen vanaf 2022 doorrekenen in de ozb.	Ja	€ 6.143.000
81	Woonlasten baseren op gemiddelde landelijke verhoging t-1.	Ja	€ 13.104.000
82	Hondenbelasting invoeren	Ja	€ -
142	Tarieven verhogen gebruik gemeentegrond	Ja	€ 21.000
Totaal	Correctie 77/78 toegepast		€ 13.125.000

De verwachting is dat de businesscase een substantiële bijdrage moet leveren aan een sluitende begroting in 2022 en volgende jaren.

Probleempunten van de belangrijkste actoren bij de huidige situatie en de nabije toekomst (denk hierbij ook aan participatie):

Inwoners worden geïnformeerd over het vraagstuk van de BC. Rondom het sociaal vangnet worden maatschappelijk partners betrokken in de uitwerking van mogelijkheden.

Beschrijving toekomstige ontwikkelingen die het onderwerp van de BC beïnvloeden. Eventueel beschrijven als scenario's:

De verwachting is dat andere gemeenten de lokale lasten ook moeten verhogen om begrotingen sluitend te krijgen. Bij het onderzoek betrekken we deze verwachte verhoging van lokale lasten.

Wat zijn de kritische succesfactoren waarop de opdrachtgever de BC zal afrekenen?:

Kritische succesfactoren zijn:

- Realisatie van een ombuiging die in ieder geval leidt tot een sluitende begroting in 2022 (afhankelijk van de overig te realiseren ombuigingen)
- Het juist inschatten van de effecten van verhogingen van andere gemeenten
- Realiseren van een goed sociaal vangnet
- Draagvlak bij bestuur en begrip bij inwoners en ondernemers

Planning

4^e kwartaal 2020: Inventariseren

1^e kwartaal 2021: Analyseren en eerste concept gereed

2^e kwartaal 2021: Businesscase gereed voor besluitvorming Kaderbrief 2022 - 2026